

06 Sociaal domein

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (CMD / PlusTeam)

Samenkracht en burgerparticipatie (CMD/PlusTeam)

Wat willen we bereiken?

Inwoners weten zelf de weg te vinden met hun hulpvraag en ontvangen waar nodig passende ondersteuning.

Omschrijving (toelichting)

De Toegang, in de vorm van het Centrum Maatschappelijke Dienstverlening (CMD), is zichtbaar, vindbaar en laagdrempelig voor inwoners. Naast familie en vrienden stellen inwoners gemakkelijk vragen bij school, aan de jeugdgezondheidszorg, aan vrijwilligers van bijvoorbeeld Goed voor Mekaar Waalre of in de gemeenschapshuizen. Inwoners weten waar zij terecht kunnen en vinden op een natuurlijke manier het CMD voor informatie, advies en ondersteuning op het gebied van Jeugd, Wmo, Leerplicht, Minimaregelingen, Werk en inkomen, Schuldhulpverlening en Mantelzorg. Het CMD is een laagdrempelige voorziening, vergelijkbaar met het consultatiebureau.

We gaan uit van een integrale aanpak waarbij preventie en normaliseren vooropstaan. Er is één contactpersoon per huishouden. We kijken nadrukkelijk naar zelfredzaamheid: wat iemand zelf kan en waar hulp of ondersteuning bij nodig is.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

De integrale benadering "één gezin, één plan, één coördinator" is gemeengoed. De Wet aanpak samenhangende meervoudige problematiek in het sociaal domein (Wams) versterkt dit.

De Wet aanpak samenhangende meervoudige problematiek in het sociaal domein (Wams) is nog niet in werking getreden. Toch hebben we binnen CMD Jeugd en het PlusTeam ernaar gestreefd om zoveel mogelijk één vaste contactpersoon per gezin in te zetten.

Onze software werkt goed, ondersteunt CMD en het PlusTeam, vermindert administratieve lasten en levert managementinformatie.

In 2025 hebben we de software beheerd en gebruikt om het CMD en het PlusTeam te ondersteunen. Daarbij hadden we aandacht voor minder administratieve lasten en het ophalen van managementinformatie.

De toegang tot zorg, waaronder het CMD, speelt zelf een rol in preventie en normaliseren. Ze bieden zelf voorlichting en informatie aan, of schakelen daarvoor de juiste partners in.

Door uitval van medewerkers en oplopende wachtlijsten hebben we de beschikbare capaciteit ingezet op directe toegang tot zorg voor inwoners. Daardoor heeft CMD Jeugd zelf geen preventieve activiteiten uitgevoerd. Waar mogelijk hebben we wel samengewerkt met ketenpartners om inwoners passende ondersteuning te bieden.

Het CMD biedt naast preventieve voorlichting ook preventief groepsaanbod voor de inwoners.

Binnen CMD Jeugd zijn de wachttijden fors toegenomen door onderbezetting. We hebben hard gewerkt om de wachtlijst weg te werken en de directe ondersteuning aan inwoners zoveel mogelijk te waarborgen. Daardoor hadden we onvoldoende capaciteit om preventief groepsaanbod te ontwikkelen en uit te voeren.

Het CMD heeft korte lijnen met maatschappelijke partners zoals huisartsen, politie en onderwijs, ook bij complexe vraagstukken.

We hebben de korte lijnen met maatschappelijke partners voortgezet en waar nodig versterkt.

Het CMD heeft vaste contactpersonen bij de maatschappelijke partners, die de formele én informele binding kunnen leggen tussen de maatschappelijke partners en het CMD.

Door onderbezetting binnen CMD Jeugd stond het werken met vaste contactpersonen bij maatschappelijke partners onder druk. We hebben ons ingespannen om de vaste contactpersonen bij de verschillende ketenpartners te behouden.

We optimaliseren de samenwerking tussen CMD en het PlusTeam door informatie te delen en vanuit dezelfde visie te werken.

Drie vaste medewerkers van het PlusTeam werken nu uitsluitend voor casuïstiek in Waalre. Dit heeft het CMD dichterbij gebracht en zorgt voor kortere lijnen en een efficiëntere uitwisseling van informatie tussen het PlusTeam en het CMD.

We richten de toegang van het CMD efficiënter en meer klantvriendelijk in.

In het laatste kwartaal van 2025 zijn we gestart met het efficiënter en klantvriendelijker inrichten van de toegang tot het CMD. Dit sluit aan bij het click-call-face-principe uit de Visie op dienstverlening van de gemeente Waalre. In 2026 werken we dit verder uit.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Het CMD is het centrale aanspreekpunt waar inwoners terecht kunnen met al hun hulpvragen. De toegang tot zorg en ondersteuning is laagdrempelig, persoonlijk en dichtbij georganiseerd binnen de eigen gemeente. Voordat specialistische hulp nodig is, kunnen inwoners gebruikmaken van een breed preventief aanbod dat hen tijdig ondersteunt bij uiteenlopende vragen en problemen. Inwoners krijgen vroegtijdig goede en passende zorg, dankzij de samenwerking met partners zoals huisartsen, het PlusTeam en het onderwijs.

Wijkcentra

Wat willen we bereiken?

We bieden inwoners levensloopbestendige en duurzame wijken en buurten. We stimuleren hen om deel te nemen aan cultureel-maatschappelijke activiteiten, wijkzorg en activiteiten buiten de wijk.

Omschrijving (toelichting)

We bieden levensloopbestendige en duurzame wijken en buurten. We stimuleren inwoners om deel te nemen aan cultureel-maatschappelijke activiteiten, wijkzorg en activiteiten buiten de wijk.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

Accommodaties worden duurzaam en multifunctioneel op- en ingezet.

We hebben ingezet op duurzame, multifunctionele accommodaties. Zo hebben we toegewerkt naar lagere energielasten en een hogere bezettingsgraad. Op deze manier hebben we gezorgd voor meer toegevoegde waarde voor alle betrokken partijen.

We ontwikkelen de zorgactiviteiten in de wijkcentra verder conform zorgcontracten.

Bij het opstellen van de visie op sociaal-culturele accommodaties nemen we de verdere ontwikkeling van zorgactiviteiten in de wijkcentra mee.

De Pracht en Het Huis van Waalre ontvangen subsidie volgens de prestatieovereenkomst.

De Pracht en Het Huis van Waalre hebben subsidie ontvangen volgens de prestatieovereenkomst.

We verlenen subsidie aan sociaal-culturele activiteiten volgens het geldende subsidiebeleid.

De sociaal culturele-activiteiten hebben subsidie ontvangen volgens het geldende subsidiebeleid voor deze periode.

Het Huis van Waalre en De Pracht bieden sociaal-culturele activiteiten aan en kunnen die uitvoeren door prestatiesubsidies.

Het Huis van Waalre en De Pracht hebben een eenjarige prestatiesubsidie ontvangen en hebben daarvoor sociaal-culturele activiteiten aangeboden.

We stellen een uitvoeringsprogramma op naar aanleiding van de in 2024 vastgestelde Visie WelzijnWoonZorg.

In 2025 zijn we concreet gestart met de uitvoering van de WWZ-uitvoeringsagenda 2024-2030 (WWZ: Welzijn Wonen Zorg). De eerste stappen zijn gericht op het versterken van het netwerk van professionals en vrijwilligers die betrokken zijn bij de uitvoering van de visie. Als aftrap hebben we een bijeenkomst georganiseerd met twaalf partners. Samen hebben we drie actiepunten vastgesteld voor 2026: actiepunt 2A richt zich op communicatie om de bewustwording onder senioren te vergroten, actiepunt 3A op de start van de ontwikkeling van een visie op gemeenschapshuizen en sociaal-culturele voorzieningen en verbinding op wijkniveau. Actiepunten 4B en 4C richten zich

op de ontwikkeling van een Woonloket en het vergroten van de bekendheid van de verruiming van het beleidskader voor gebruik van de eigen woning.

Inburgering

Wat willen we bereiken?

Inburgeraars participeren naar vermogen en zijn de Nederlandse taal machtig.

Omschrijving (toelichting)

Inburgeraars doen naar vermogen mee in de maatschappij en worden daarin gefaciliteerd. Ze zijn de Nederlandse taal machtig of werken daaraan.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

De klantmanager inburgering ontfermt zich over de brede intake voor alle statushouders.

De klantmanager inburgering heeft voor statushouders de brede intake uitgevoerd en het volledige inburgeringstraject gecoördineerd: van aanmelding voor de Module Arbeidsmarkt en Participatie tot toeleiding naar taalscholen en afronding van het participatieverklaringstraject.

Inburgeraars die nog vallen onder de oudere wetten Inburgering kunnen bij het CMD terecht voor ondersteuning.

Het CMD heeft inburgeraars die nog onder de oude Wet Inburgering vallen ondersteund in het afronden van hun trajecten. Waar nodig heeft het CMD gezorgd dat de begeleiding door kon gaan.

We stimuleren de financiële redzaamheid en taalvaardigheid bij de inburgeraars.

De basis voor financiële redzaamheid van inburgeraars is ondergebracht in Veldhoven via het financieel ontzorgen. Dit betekent dat de gemeente tijdelijk bepaalde geldzaken overneemt of daarbij helpt, zodat inburgeraars minder stress hebben en geen nieuwe schulden maken. Daarnaast konden inburgeraars een training volgen over omgaan met geld. De casusregisseur heeft inburgeraars aangemeld voor taallessen op een passend niveau en de voortgang gevolgd. Ook hebben we deelname aan extra taalactiviteiten gestimuleerd, zoals vrijwilligerswerk en het Taalcafé.

We stimuleren inburgeraars om gebruik te maken van de cultuur- en sportmogelijkheden in en rondom Waalre.

We hebben inburgeraars gestimuleerd om mee te doen aan sport en cultuur in en rond Waalre. Inburgeraars met een laag inkomen konden, net als andere inwoners met een minimuminkomen, gebruikmaken van het Volwassenenfonds Sport & Cultuur. In 2025 zijn in Waalre 56 aanvragen goedgekeurd via dit fonds.

We voeren de verplichte onderdelen van de wet Inburgering 2021 uit.

We hebben processen ingericht, kaders vastgesteld en de benodigde contracten afgesloten om de verplichte onderdelen van de Wet Inburgering 2021 te borgen. Ook hebben we de personele inzet verhoogd voor een structurele uitvoering.

Kwaliteitsslagen en infrastructuur in Waalre evalueren we intern en stellen we waar nodig bij.

We hebben processen geëvalueerd en nieuwe contracten afgesloten om de kwaliteit en infrastructuur van het inburgeringsproces te borgen. Dit heeft geleid tot betere afstemming met taalaanbieders, meer mogelijkheden voor maatwerk en een sterkere samenwerking tussen de casusregisseur en maatschappelijke partners. Ook zijn we een samenwerking gestart met VluchtelingenWerk Nederland om de maatschappelijke begeleiding van statushouders te borgen.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Inburgeraars hebben adequate ondersteuning gekregen om naar vermogen mee te doen in de samenleving, onder andere via taallessen, participatieactiviteiten en begeleiding door de casusregisseur.

6.3 Inkomensregelingen

Wat willen we bereiken?

Garanderen van bestaansminimum

Omschrijving (toelichting)

We garanderen een bestaansminimum voor inwoners die geheel of gedeeltelijk niet zelfstandig de noodzakelijke kosten van levensonderhoud kunnen betalen. Inwoners die kunnen werken bieden we de nodige ondersteuning, zoals loonkostensubsidie, werkplekaanpassing en begeleiding, zodat zij in staat zijn het wettelijk minimumloon te verdienen (volgens de Participatiewet).

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

We voeren de Participatiewet (bijstandsuitkeringen) en de overige uitkeringsregelingen uit.

We hebben de Participatiewet en overige uitkeringsregelingen volgens wet- en regelgeving uitgevoerd. Inwoners hebben we tijdig en adequaat ondersteund.

We bieden uitkeringsgerechtigden mogelijkheden en stimuleren hen om uit te stromen naar werk.

We hebben uitkeringsgerechtigden actief gestimuleerd en ondersteund richting werk. Daarvoor hebben we re-integratietrajecten en maatwerk ingezet om uitstroom naar werk te bevorderen.

We benaderen inwoners en gezinnen integraal bij vraagstukken in het sociaal domein.

We hebben gewerkt met een integrale benadering van inwoners en gezinnen binnen het sociaal domein. De ondersteuning hebben we afgestemd op meerdere leefgebieden om maatwerk en samenhang in de hulpverlening te bieden.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Het CMD heeft inwoners ondersteund om mee te doen binnen verschillende leefgebieden met integrale begeleiding en maatwerk. Inwoners konden zo beter meedoen in de samenleving.

6.3.1 Minimabeleid

Wat willen we bereiken?

Borgen van bestaanszekerheid.

Omschrijving (toelichting)

Het minimabeleid heeft als belangrijkste punt het borgen van bestaanszekerheid. Voorop staat participatie in de samenleving en verhoging van de zelfredzaamheid van onze inwoners. We hebben extra aandacht voor volwassenen en kinderen die minder goed voor zichzelf kunnen zorgen, en voor huishoudens die door complexe wet- en regelgeving in de problemen komen. Het Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD) voert het minimabeleid uit vanuit een integrale benadering van de Wmo, de Jeugdwet en de Participatiewet. Het CMD bestrijdt armoede en verzorgt de inkomensondersteuning. Daarbij zetten we proactief in op schulddienstverlening en vroegsignalering om problematische schulden te voorkomen. Ook zetten we de Klijnsma-middelen gericht in om armoede onder kinderen te bestrijden.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

We zetten de integrale aanpak van het CMD en de maatschappelijke partners voort.

Het CMD heeft actief samengewerkt met maatschappelijke partners en een integrale benadering gehanteerd vanuit verschillende leefgebieden. Waar nodig is maatwerk toegepast.

We monitoren de trajecten van inwoners in de schuldhulpverlening. Als resultaten onvoldoende zijn, stellen we bij.

We hebben trajecten in de schuldhulpverlening gemonitord en waar nodig bijgesteld om resultaten voor inwoners te verbeteren.

Het CMD en ketenpartners werken nauw en integraal samen.

We hebben elke twee maanden een ketenpartneroverleg georganiseerd over geldzorgen. Dit structurele overleg heeft de samenwerking versterkt en geleid tot betere afstemming en snellere, integrale ondersteuning voor inwoners.

We voeren het geldzorgenbeleid (voorheen armoedebeleid) en het maatwerkbudget uit. Het maatwerkbudget is beschikbaar om financiële nood te voorkomen, bestrijden of verzachten.

We hebben het [geldzorgenbeleid](#) geëvalueerd. Daaruit blijkt dat de samenwerking met ketenpartners effectief is en dat de dienstverlening wordt gewaardeerd. Preventie en communicatie blijven aandachtspunten. Het maatwerkfonds hebben we uitgesteld, omdat andere voorzieningen toereikend waren. Het CMD heeft voldoende ruimte ervaren om maatwerk toe te passen binnen de bestaande regelingen en mogelijkheden.

We verstrekken individuele bijzondere bijstand.

We hebben individuele bijzondere bijstand verstrekt aan kwetsbare inwoners om noodzakelijke kosten te dekken die zij niet zelf konden betalen. Zo konden financiële problemen worden voorkomen.

We verstrekken individuele inkomenstoeslag.

We hebben individuele inkomenstoeslag verstrekt aan inwoners met een minimuminkomen om hun bestaanszekerheid te versterken en financiële kwetsbaarheid te verminderen.

We ondersteunen minima via aanvullende regelingen zoals de Meedoen-bijdrage, het Jeugdsportfonds en het Jeugdcultuurfonds.

We hebben aanvullende regelingen beschikbaar gesteld voor inwoners met een laag inkomen om meedoen in de maatschappij te bevorderen. In 2025 zijn 99 aanvragen van kinderen en jongeren voor het Jeugdsportfonds en Jeugdcultuurfonds goedgekeurd.

We voeren vroegsignalering uit en monitoren deze samen met de vaste-lastenpartners: woningcorporaties, Brabant Water en energiebedrijven.

Het CMD heeft vroegsignalering van betalingsachterstanden uitgevoerd en gemonitord samen met vaste-lastenpartners. Dit heeft bijgedragen aan tijdige signalering en preventie van problematische schulden.

Het lokale CMD voert de schulddienstverlening uit.

Het CMD heeft samen met de gemeente Veldhoven de schulddienstverlening uitgevoerd. We hebben inwoners met financiële problemen begeleid naar passende oplossingen om problematische schulden te voorkomen en op te lossen.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Door verschillende vormen van financiële ondersteuning hebben inwoners met een minimuminkomen de mogelijkheid gekregen om weer mee te doen in de samenleving.

6.4 Begeleide participatie

Wat willen we bereiken?

Met de Participatiewet zorgen we dat inwoners zeker zijn van een bestaansminimum: ze werken, hebben kans op werk of ontvangen een bijstandsuitkering.

Omschrijving (toelichting)

We ondersteunen inwoners met arbeidsvermogen – dat zijn inwoners die kunnen werken. De Participatiewet en ons gemeentelijke beleid versterken de gelijke kansen van inwoners met arbeidsvermogen op de reguliere arbeidsmarkt. Aan uitkeringsgerechtigde inwoners die (tijdelijk) niet in hun eigen levensonderhoud kunnen voorzien verstrekken we een uitkering. Daarnaast zorgen we voor het langzaam stopzetten van de Wet sociale werkvoorziening (WSW) waarvan de toegang vanaf 1 januari 2015 is afgesloten.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

We voeren de Participatiewet samen met de gemeente Veldhoven uit, op basis van een samenwerkingsovereenkomst.

De gemeente Veldhoven heeft de Participatiewet en de structurele algemene bijstand uitgevoerd volgens de samenwerkingsovereenkomst. We hebben de dienstverleningsovereenkomst (DVO) met Veldhoven vernieuwd. De vernieuwde DVO gaat op 1 januari 2026 in. Het CMD in Waalre heeft de minimaregelingen uitgevoerd en bijzondere bijstand verstrekt.

We stellen een studietoeslag beschikbaar voor inwoners die studeren en een arbeidshandicap hebben.

Het CMD heeft een studietoeslag verstrekt aan inwoners die studeren en een arbeidshandicap hebben, om hun opleiding te ondersteunen.

Gemeente Waalre neemt actief deel aan de overleggen met Ergon, zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau. We bespreken de kwartaalrapportages van Ergon ieder kwartaal.

Gemeente Waalre heeft regelmatig en structureel deelgenomen aan bestuurlijke en ambtelijke overleggen met Ergon, de uitvoeringsorganisatie van de Gemeenschappelijke Regeling Werkvoorzieningschap Regio Eindhoven (GRWRE). We hebben de kwartaalrapportages gebruikt om de beleidsvoortgang te volgen en waar nodig bij te sturen.

We begeleiden inwoners naar werk met participatievoorzieningen.

We hebben participatievoorzieningen ingezet om inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te begeleiden naar werk. Voorbeelden zijn werkervaringsplekken, sociale activering en scholingstrajecten. Dit heeft hun kansen op duurzame uitstroom en maatschappelijke participatie vergroot.

We nemen deel aan de GRWRE samen met de gemeenten Eindhoven, Veldhoven, Heeze-Leende en Valkenswaard.

We hebben deelgenomen aan het participatiebedrijf GRWRE, samen met de gemeenten Eindhoven, Veldhoven, Heeze-Leende en Valkenswaard. Ergon voert deze regeling uit. Via deze samenwerking hebben we re-integratietrajecten aangeboden aan inwoners met

een afstand tot de arbeidsmarkt. Waar nodig en mogelijk hebben we loonkostensubsidie en beschut werken ingezet.

We nemen deel aan regionale overleggen over de arbeidsmarkt en arbeidsmarkttoeleiding.

We hebben vier reguliere regionale overleggen georganiseerd over de arbeidsmarkt. De samenwerking in de regio heeft bijgedragen aan betere afstemming van beleid en uitvoering.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt zijn ondersteund via re-integratietrajecten, loonkostensubsidies en extra begeleiding. Hun kansen op deelname aan de arbeidsmarkt en op duurzaam werk zijn vergroot.

6.6 Wmo-beleid

Wat willen we bereiken?

We stellen inwoners in staat om volwaardig en gelijkwaardig deel te nemen aan de samenleving.

Omschrijving (toelichting)

Dit geldt in het bijzonder voor inwoners in een kwetsbare positie. We gaan ervan uit dat inwoners eerst zelf naar oplossingen zoeken, op eigen kracht of binnen hun sociale netwerk. De gemeente kan hierbij ondersteunen en vangt op wanneer inwoners geen oplossing vinden binnen het eigen sociale netwerk.

We zorgen voor een passend zorgaanbod voor inwoners die zich met een hulpvraag bij de gemeente Waalre melden. Als we zelf geen passend aanbod hebben, helpen we inwoners bij het vinden ervan.

Het CMD en het PlusTeam werken nauw samen, ook met huisartsen en wijkverpleegkundigen in Waalre. Zo organiseren we de zorg goed en houden we korte lijnen tussen alle betrokken partijen.

We betrekken maatschappelijke partners vroegtijdig bij relevante ontwikkelingen.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

Sociaal Raadsliedenwerk biedt onafhankelijke cliëntondersteuning op sociaal juridisch gebied.

In 2025 heeft Lumens het Sociaal Raadsliedenwerk (SRW) uitgevoerd. Het SRW heeft alle inwoners van Waalre sociaaljuridische informatie, advies en begeleiding geboden. Dit was bedoeld voor inwoners die moeite hebben met het begrijpen of aanvragen van regelingen en voorzieningen. Het ging vaak om materieel kwetsbare inwoners met een minimuminkomen. Zij konden laagdrempelig en kosteloos gebruikmaken van het SRW.

Van 1 januari tot en met 31 mei 2025 hebben 26 inwoners gebruikgemaakt van het

SRW, met in totaal 45 vragen in korte en lange trajecten.

Uit de evaluatie van Lumens over het eerste halfjaar van 2025 blijkt dat inwoners het SRW goed weten te vinden. Het CMD heeft in deze periode meer aanmeldingen doorgestuurd. De meeste inwoners kwamen via partners, waardoor het contact met samenwerkingspartners belangrijk blijft. De evaluatie over het tweede halfjaar van 2025 vindt plaats in het tweede kwartaal van 2026.

We hebben grip op de kosten van de maatwerkvoorziening Wmo huishoudelijke hulp.

In 2024 zijn we gestart met de uitvoering van de maatregelen van de Taskforce Sociaal Domein. In 2025 hebben we deze maatregelen verder uitgevoerd.

We hebben grip op de kosten van de Wmo.

We hebben diverse maatregelen van de Taskforce Sociaal Domein uitgevoerd.

We meten cliëntervaringen met de methode "continu meten" en evalueren de resultaten.

Op basis van de Wmo en de Jeugdwet is de gemeente verplicht jaarlijks een cliëntervaringsonderzoek te houden. We meten ook de ervaringen vanuit de Participatiewet. Zo hebben we een compleet beeld van deze wetten in het sociaal domein. In 2025 hebben we één meetmoment gehouden. Alle inwoners die in 2025 een indicatie hebben ontvangen, hebben een vragenlijst gekregen.

We hebben de resultaten geëvalueerd met de Adviesraad Sociaal Domein, de betrokken beleidsmedewerkers en de consultants van het CMD en het PlusTeam. Via een raadsinformatiebrief hebben we de raad geïnformeerd over de resultaten.

We ontwikkelen in samenwerking met de BOV-Kempengemeenten en de regio Dommelvallei+ de producten Begeleiding Wmo door.

De huidige overeenkomst voor begeleiding loopt af op 1 januari 2027. In 2025 hebben we regionaal vastgesteld dat de huidige overeenkomst werkbaar is, hoewel deze niet op alle onderdelen volledig aansluit bij de gewenste manier van samenwerken met zorgaanbieders en de behoefte aan gerichtere sturing op kwaliteit.

We verlengen de bestaande overeenkomst naar verwachting met twee jaar. Dit geeft ruimte om in 2027 een zorgvuldig aanbestedings- en inkooptraject te starten. Het doel is een vernieuwde overeenkomst die beter aansluit bij de praktijk en ontwikkelingen in het sociaal domein, om zo de kwaliteitseisen te kunnen waarborgen.

Bij het opstellen van de nieuwe overeenkomst betrekken we het CMD en de kwaliteitsmedewerker nadrukkelijk, zodat beleid en praktijk op elkaar aansluiten. Zo werken we toe naar toekomstbestendige dienstverlening met regionale samenwerking binnen BOV-Kempen en Dommelvallei+.

Buurtbemiddeling wordt vroegtijdig betrokken bij conflicten tussen burens of buurtgenoten.

In 2025 heeft Lumens de buurtbemiddeling uitgevoerd. Door buurtbemiddeling vroegtijdig in te zetten, pakken we buurtproblemen laagdrempelig en snel aan. Zo

kunnen buren prettig met elkaar blijven leven en voorkomen we dat een buurtprobleem uitgroeit tot structurele woonoverlast. Dit vermindert ook de inzet van betaalde professionals.

Tot en met mei 2025 heeft Waalre zeven meldingen ontvangen voor buurtbemiddeling. De meldingen zijn binnengekomen via verschillende kanalen. De politie, de gemeente, Wooninc, VluchtelingenWerk en het CMD deden ieder één melding. Daarnaast hebben drie inwoners zelf een melding gedaan.

De verwachting is dat de resultaten in het tweede kwartaal van 2025 vergelijkbaar zullen zijn met die van het eerste kwartaal. De resultaten van het tweede halfjaar van 2025 bespreken we in een evaluatiegesprek met Lumens in het tweede kwartaal van 2026.

De doordecentralisatie van beschermd wonen gaat door. Het regionale plan van aanpak vertalen we naar de lokale situatie.

De doordecentralisatie van beschermd wonen – waarbij gemeenten zelf verantwoordelijk worden voor de uitvoering – is ook in 2025 regionaal in ontwikkeling, met vijftien gemeenten die meedoen. Eindhoven heeft in 2025 het uitvoeringsprogramma herijkt.

In 2025 hebben wij besloten de bestuurlijke afspraken rondom beschermd wonen en maatschappelijke opvang in 2026 een-op-een voort te zetten. We hebben geen inhoudelijke wijzigingen doorgevoerd, alleen een verlenging van de looptijd.

In Waalre bieden wijk-GGD'ers hulp aan inwoners met onbegrepen gedrag.

Samen met GGD Brabant-Zuidoost hebben we het meld- en adviespunt voor zorgwekkend gedrag en de Wet verplichte geestelijke gezondheidszorg (Wvvggz) ingericht. Dit meldpunt is de centrale plek voor niet-acute zorgvragen en leidt inwoners toe naar passende zorg, ondersteuning of zelfhulpadvies. Meldingen waarbij mogelijk verplichte ggz nodig is, volgen we na triage op met een verkennend onderzoek als aan de criteria wordt voldaan. De jaarrapportage over het meld- en adviespunt verwachten we in het eerste kwartaal van 2026.

We werken aan een sterke regionale preventieve aanpak van dak- en thuisloosheid in het kader van de maatschappelijke opvang.

Met de regio Eindhoven – waarin vijftien gemeenten samenwerken – hebben we het Actieplan Dakloosheid 2024-2030 opgesteld. We voeren dit plan samen uit.

We ontwikkelen beleid voor rechtmatigheidstoezicht en fraudebestrijding binnen de Wmo en de Jeugdwet.

Op grond van wet- en regelgeving moet de gemeente toezicht houden op de rechtmatige uitvoering van de Wmo. Dit is om fraude te voorkomen en te bestrijden. In 2025 hebben we nog geen concrete activiteiten of beleid op dit terrein uitgevoerd. In 2026 starten we regionaal met een verkenning naar de invulling van rechtmatigheidstoezicht en fraudebestrijding. Waalre sluit hierbij aan en volgt de regionale ontwikkelingen nauw.

De Visie WelzijnWonenZorg werken we uit in een plan van aanpak om afspraken te borgen.

In 2025 zijn we gestart met de uitvoering van de WWZ-uitvoeringsagenda 2024-2030 (welzijn, wonen en zorg). De eerste stappen waren gericht op het versterken van het

netwerk van professionals en vrijwilligers. Als aftrap heeft de gemeente een bijeenkomst georganiseerd waarbij twaalf partners aanwezig waren. Tijdens deze bijeenkomst hebben we samen drie actiepunten uit de WWZ-uitvoeringsagenda vastgesteld voor 2026. Het gaat om de volgende actiepunten: communicatie gericht op bewustwording onder senioren (2A), de start van een visie op gemeenschapshuizen en sociaal-culturele voorzieningen met verbinding op wijkniveau (3A), en de ontwikkeling van een Woonloket en het vergroten van de bekendheid van de verruiming van het beleidskader gebruik eigen woning (4B & 4C).

We sluiten samen met omringende gemeenten een overeenkomst voor een meldpunt voor discriminatie.

De LEVgroep verzorgt voor Waalre het Meldpunt Discriminatie. In het eerste halfjaar van 2025 hebben we vier meldingen van inwoners geregistreerd en is één voorval binnen Waalre gemeld. Naar aanleiding van de vraag in de motie van 15 april 2025 hebben we extra bekendheid gegeven aan het meldpunt.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Inwoners ontvangen goede zorg zolang zij dat nodig hebben. Gemeenschapsgelden besteden we volgens de wet. Inwoners kunnen direct na contact met de gemeente hun ervaringen delen.

De inzet van een wijk-GGD'er is een waardevolle aanvulling op het werk voor zorg en veiligheid. Burenruzies signaleren we zo vroeg mogelijk. Dit gebeurt in gesprek met het CMD, Veiligheid en de wijk-GGD. Zo behouden we de leefbaarheid in het dorp.

Gemeente Waalre staat voor een inclusieve samenleving en is tegen discriminatie. Daarom hebben we een meldpunt ingericht.

6.7 Maatwerkdienstverlening 18-

Maatwerkdienstverlening 18-

Wat willen we bereiken?

We gaan uit van eigen kracht en ondersteunen onze jeugdigen waar het nodig is.

Omschrijving (toelichting)

In ons beleid gaan we uit van het eigen sociale netwerk van jeugdigen en hun opvoeders. Het is belangrijk dat professionals van verschillende disciplines elkaar goed weten te vinden. Het motto is: één gezin, één plan, één coördinator. We zorgen ervoor dat passend onderwijs en de ondersteuning op grond van de Jeugdwet en Wmo op elkaar aansluiten. We richten ons sterk op preventief jeugdbeleid, zodat ouders en kinderen minder specialistische hulpverlening nodig hebben.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

Binnen het samenwerkingsverband Een 10 voor de Jeugd ontwikkelen we de producten- en dienstencatalogus (PDC) verder.

In de Hervormingsagenda Jeugd is afgesproken dat specialistische jeugdhulp alleen wordt ingezet voor kinderen en jongeren die dat echt nodig hebben. Daarom zien en gebruiken we Specialistische Naschoolse Opvang niet langer als jeugdhulp. In 2026 werken we binnen Een 10 voor de Jeugd de reikwijdte van specialistische jeugdhulp verder uit.

Binnen het samenwerkingsverband 21 voor de Jeugd werken we samen aan het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, vanuit de opdracht van het Rijk.

Het Rijk heeft geen extra middelen beschikbaar gesteld voor het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming. De 21 regiogemeenten hebben afgesproken de doelstellingen regionaal te financieren via de rijksbijdrage DUVO (Decentralisatie-uitkering Vrouwenopvang). Deze bijdrage is bedoeld voor vrouwenopvang, maar ook voor huiselijk geweld en kindermishandeling. In 2025 hebben we de regionale ontwikkelingen gevolgd en dit zetten we voort in 2026.

We signaleren ondersteuningsvragen snel.

De snelle signalering van ondersteuningsvragen heeft onder druk gestaan door capaciteitsproblemen binnen CMD Jeugd. We hebben maatregelen genomen, waardoor de wachtlijst voor ondersteuningsvragen is afgenomen.

We organiseren zes keer Waalre in Gesprek; een laagdrempelig initiatief samen met de bibliotheek.

Waalre in Gesprek hebben we in 2025 zes keer georganiseerd. De volgende onderwerpen kwamen aan bod: scheiden (online bijeenkomst), alcohol- en drugsgebruik onder pubers, diversiteit en inclusie, de overgang naar de middelbare school, 'Niets is wat het liked' met nagesprek in het kader van mediawijsheid, en Financieel Fit met Eef van Opdorp.

Jeugdigen in Waalre praten mee over onderwerpen die zij belangrijk vinden binnen de gemeente.

In het kader van de Kracht van Waalre heeft de burgemeester gesprekken gevoerd met jongeren in het jongerencentrum over wat zij belangrijk vinden in de gemeente. Daarnaast zijn we gestart met de voorbereidingen voor een pizzasessie met jongeren in de aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen 2026.

We borgen de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling met een protocol.

We hebben het meldcodeprotocol huiselijk geweld en kindermishandeling nog niet ingevoerd door een tekort aan capaciteit. In het eerste of tweede kwartaal van 2026 voeren we het conceptprotocol in. Dan gaat de meldcodetour ook langs de verschillende teams van de gemeente.

We nemen maatregelen om de kosten voor jeugdhulp beheersbaar te maken.

We hebben de maatregelen vanuit de Taskforce Sociaal Domein voor 2025 voortgezet en waar nodig aangepast of afgerond. We hebben de monitor Sociaal Domein verder

doorontwikkeld. In 2025 gaven we minder uit aan jeugdhulp dan begroot. Dit hebben we opgenomen in de Tweede Tussenrapportage.

We onderzoeken wat de Hervormingsagenda Jeugd betekent voor Waalre en we werken aan de verschillende thema's van deze Hervormingsagenda door middel van een plan van aanpak.

We hebben gesprekken gevoerd met een adviseur Hervormingsagenda van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG), samen met de gemeenten Son en Breugel en Nuenen. Zo kregen we meer zicht op de verwachtingen van de Hervormingsagenda en welke stappen we als kleinere gemeente kunnen zetten. We hebben besloten geen plan van aanpak op te stellen, maar aan te sluiten bij de doorontwikkelingen die al in gang zijn gezet.

We versterken de tandemfunctie die we in onze regionale visie op jeugdbescherming hebben opgenomen.

Het PlusTeam, dat het meest te maken heeft met de tandemfunctie, heeft het afgelopen jaar gesprekken gevoerd met Jeugdbescherming Brabant om de samenwerkingsafspraken rond de tandemfunctie te evalueren. Vanaf 2026 vinden deze gesprekken ook plaats met de William Schrikker Stichting.

We verstrekken passende hulp aan jeugdigen die dit nodig hebben (individuele voorzieningen).

We hebben in 2025 te maken gehad met onderbezetting en een oplopende wachtlijst, waardoor het verstrekken van passende en tijdige hulp onder druk stond. Door een aantal maatregelen in te zetten, is dit in het vierde kwartaal verbeterd. Bij passende hulp werken we vanuit het principe van normalisatie: zo licht als kan, zo zwaar als moet.

We zetten in op een afname van jeugdhulp die is verstrekt via een maatwerkovereenkomst; jeugdhulp zetten we zoveel mogelijk in via het gecontracteerde aanbod.

In 2025 is een afname zichtbaar van de inzet van niet-gecontracteerde zorg ten opzichte van 2024 en 2023. Dit geldt zowel voor het aantal cliënten als voor de kosten.

We zien een afname in de wachtlijsten voor jeugd bij zowel het CMD als het PlusTeam, er is een versterkte samenwerking tussen het CMD en het PlusTeam.

We werken nu met vaste medewerkers vanuit het PlusTeam voor Waalre. Dit heeft ook de samenwerking tussen het PlusTeam en het Centrum voor Maatschappelijke Deelname (CMD) versterkt. Halverwege 2024 liepen de wachttijden bij het CMD op. Met verschillende maatregelen hebben we de wachttijden teruggebracht.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

We helpen inwoners met hun ondersteuningsvragen en kijken daarbij breed naar een oplossingsrichting, waarbij normalisatie voorop staat (zo licht als kan, zo zwaar als moet).

Jeugd- en jongerenwerk

Wat willen we bereiken?

Jeugdigen in Waalre die steun nodig hebben bij het volwassen worden ontvangen in eerste instantie ondersteuning van hun eigen ouders.

Omschrijving (toelichting)

Waar deze ondersteuning niet voldoende is, kunnen vrijwilligers en professionals extra ondersteuning bieden.

Wat gaan we daarvoor doen? En wat hebben we gerealiseerd in 2025?

De maatschappelijke partners zijn bekend met het aanbod van het jongerenwerk.

De jongerenwerkers hebben gewerkt aan een betere zichtbaarheid bij maatschappelijke partners. Zo hebben ze het contact met de bibliotheek versterkt.

Het jongerenwerk heeft een prominente rol in het voorkomen van problemen, zoals schooluitval, overlast, uitsluiting en radicalisering.

We hebben de pilot jongerencentrum in 2025 voortgezet. Hierdoor heeft het jongerenwerk een vaste plek van waaruit zij jongeren een veilige plek kunnen bieden en met hen in gesprek kunnen gaan. Het doel is dat jongeren zich verder kunnen ontwikkelen en hun zelfvertrouwen en zelfredzaamheid kunnen vergroten.

Samen met het jongerenwerk bekijken we in welke vorm we jongerenparticipatie kunnen vormgeven.

We hebben het jongerencentrum en de jongerenwerkers betrokken bij het organiseren van gesprekken tussen de burgemeester en jongeren in het kader van de Kracht van Waalre.

We helpen jongerenwerkers om laagdrempelige ondersteuning aan jongeren te bieden in hun ontwikkeling naar volwassenheid.

We hebben regelmatig gesprekken gevoerd met de jongerenwerkers en de gebiedscoördinator van Lumens. We bespraken hun uitdagingen en wat zij ophalen bij jongeren in Waalre. Ook keken we hoe de gemeente hen daarin kan ondersteunen.

We evalueren de pilot jongerencentrum en nemen de toekomst van een jongerencentrum in Waalre daarin mee.

Met een raadsvoorstel hebben we de pilot jongerencentrum geëvalueerd en gekeken naar de toekomst. We hebben besloten het jongerencentrum vanaf 2026 permanent voort te zetten.

Wat is de impact voor onze inwoners?

Omschrijving (toelichting)

Jeugdigen in Waalre groeien op tot volwassenen met positieve vormen van vrijetijdsbesteding en een sociaal netwerk. Ook doen ze actief mee in de samenleving. Het jongerencentrum speelt daarin een centrale rol.

Wat heeft het gekost? (bedragen x € 1.000)

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Originele Begroting 2025	Begroting 2025 incl. wijz.	Realisatie 2025	Vershil
Lasten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	3.334	1.755	1.795	1.799	-4
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	2.460	0	0	0	0
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO	0	573	581	610	-30
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd	0	922	1.263	1.209	53
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	696	985	904	81
6.3 Inkomensregelingen	4.473	5.039	4.961	5.242	-281
6.4 WSW en beschut werk	1.627	1.249	1.252	1.251	0
6.5 Arbeidsparticipatie	10	368	368	385	-17
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	817	0	0	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	491	591	659	-68
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	1.806	0	0	0	0
6.71b Begeleiding (WMO)	1.197	0	0	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	0	1.500	1.400	1.561	-161
6.712 Begeleiding (WMO)	0	1.090	990	849	141
6.71c Dagbesteding (WMO)	184	0	0	0	0
6.713 Dagbesteding (WMO)	0	0	90	93	-3
6.72a Jeugdhulp begeleiding	2.713	0	0	0	0
6.72b Jeugdhulp behandeling	600	0	0	0	0
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	276	0	0	0	0
6.73a Pleegzorg	82	0	0	0	0
6.73b Gezinsgericht	159	0	0	0	0
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	159	0	0	0	0

Exploitatie	Realisatie 2024	Originele Begroting 2025	Begroting 2025 incl. wijz.	Realisatie 2025	Vershil
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	103	0	0	0	0
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	75	0	0	0	0
6.74c Gesloten plaatsing	41	0	0	0	0
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal	0	0	0	112	-112
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal	0	3.860	3.360	2.319	1.041
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk	0	0	0	191	-191
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal	0	0	0	104	-104
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal	0	0	0	392	-392
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk	0	85	85	40	45
6.791 PGB WMO	0	260	260	225	35
6.792 PGB Jeugd	0	100	100	92	8
6.812 Maatschappelijke- en vrouwenopvang (WMO)	0	0	0	0	0
6.82a Jeugdbescherming	150	0	0	0	0
6.82b Jeugdreclassering	49	0	0	0	0
6.821 Jeugdbescherming	0	153	153	110	43
6.822 Jeugdreclassering	0	48	48	61	-13
6.91 Coördinatie en beleid WMO	0	114	145	126	19
6.92 Coördinatie en beleid Jeugd	0	184	184	175	9
Totaal Lasten	20.316	18.486	18.610	18.510	100
Baten					
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	2.367	444	425	369	56
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	10	0	0	0	0
6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Integraal	0	0	8	20	-12
6.3 Inkomensregelingen	4.569	3.298	3.608	4.398	-790
6.5 Arbeidsparticipatie	10	0	0	0	0
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	4	0	0	0	0
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)	0	3	3	3	0
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	96	0	0	0	0
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)	0	100	100	98	2
6.81a Beschermd wonen (WMO)	5	0	0	0	0
Totaal Baten	7.060	3.845	4.144	4.888	-744
Gerealiseerd resultaat	13.256	14.641	14.466	13.622	844

Toelichting

Vergelijking van de bijgestelde begroting 2025 met de realisatie 2025 levert de volgende verschillen op:

Toelichting verschillen lasten:

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (nadeel € 4.000)

- € 65.000 nadeel
 - Hogere salariskosten; De toelichting m.b.t. de inhuur- en salariskosten op organisatieniveau is terug te vinden in programma 00 Bestuur en Ondersteuning.
- € 19.000 voordeel
 - In 2024 is afgesproken om ongeveer € 20.000 te bezuinigen op de post "subsidies vrijwilligersorganisaties". Deze bezuiniging is in de begroting 2026 verwerkt, waarbij vooruitlopend hierop in 2025 de verenigingen hierop zijn voorbereid. In dat kader is terughoudend omgegaan met het aangaan van nieuwe (meerjarige) subsidieafspraken. De lopende subsidies zijn gedurende deze periode gecontinueerd volgens de uitgangspunten opgenomen in de subsidieverordening.
- € 19.000 voordeel
 - Wet inburgering inclusief onderwijsroute: De uitgaven op dit onderdeel zijn lager dan de beschikbare gestelde middelen van het rijk waarop het budget is gebaseerd. Met de 2e turap hebben we € 10.000 gevraagd voor het inrichten van de module inburgering. Deze werkzaamheden worden pas in 2026 uitgevoerd.
- € 18.000 nadeel
 - Brede SPUK 2023-2026 Sportakkoord II, Gezond en Actief Leven Akkoord en Preventieakkoord: Een aantal onderdelen zijn administratief gewijzigd van taakveld 7.1 naar taakveld 6.1. Op de activiteiten in taakveld 7.1 is minder uitgegeven, per saldo een voordeel. Dit wordt samengenomen in de verantwoording van de specifieke uitkering.
- € 13.000 voordeel
 - De kosten voor het beheer van jongerencentrum zijn voor het grootste deel voldaan bij de start in oktober 2024.
- € 16.000 voordeel
 - Onderschrijding op diverse posten binnen preventief jeugdbeleid, waaronder trainingen voorliggend veld, Waalre in Gesprek en Versterking voorliggend veld.
- € 12.000 voordeel
 - Diverse kleine verschillen.

6.21 t/m 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (voordeel € 104.000)

- € 13.000 nadeel
 - Lagere salariskosten: De toelichting m.b.t. de inhuur- en salariskosten op organisatieniveau is terug te vinden in programma 00 Bestuur en Ondersteuning.
- € 112.000 voordeel
 - Taskforce Sociaal domein: Hiervoor is incidenteel budget in 2025 beschikbaar waarvan een deel nog niet is uitgegeven. Voorgesteld wordt om dit met de resultaatbestemming beschikbaar te stellen voor 2026.
- € 5.000 voordeel
 - Diverse kleine verschillen.

6.3 Inkomensregelingen (nadeel € 281.000)

- € 97.000 voordeel
 - Bestaande uit lagere salariskosten, De toelichting m.b.t. de inhuur- en salariskosten op organisatieniveau is terug te vinden in programma 00 Bestuur en Ondersteuning.
- € 167.000 nadeel
 - Voor de opvang van Oekraïners hebben we € 167.000 aan kosten gemaakt op dit taakveld. Daar staan wel voldoende inkomsten tegenover. Gedurende deze SPUK is duidelijk geworden dat er middelen vergoed worden voor de inzet van medewerkers t.b.v. de uitvoering van deze SPUK. In 2026 zal er door een nieuwe projectmatige aanpak, zowel financieel als organisatorisch, een ander beeld en resultaat ontstaan.
- € 38.000 nadeel
 - Vanuit de participatiewet naar werk hebben we meer uitgegeven. De overschrijding komt grotendeels door de uitgaven aan wiv scholing en activering (re-integratietrajecten die door Veldhoven worden uitgevoerd). Hier is € 21.000 aan uitgegeven, het budget staat bij het re-integratiebudget van €30.000, waarvan de helft is uitgegeven. Zie hieronder bij 6.5. In 2026 worden deze kosten direct geboekt onder 6.5.
- € 162.000 nadeel
 - In 2020 en 2021 heeft de gemeente leningen verstrekt aan ondernemers in het kader van de Coronacrisis. De afgelopen jaren zijn ondernemers op deze leningen gaan terugbetalen. Aangezien destijds het Rijk deze leningen voor 100% vergoed heeft dienen de ontvangen bedragen ook weer aan het Rijk te worden terugbetaald. In 2025 heeft deze correctie van ontvangen bedragen van voorgaande jaren plaatsgevonden.
- € 10.000 nadeel
 - Diverse kleine verschillen.

6.4 Begeleide participatie (voordeel € 0)

- Geen verschil.

6.5 Arbeidsparticipatie (nadeel € 17.000)

- € 32.000 nadeel
 - Begeleiding door Ergon heeft meer gekost in 2025 dan geraamd. Daarvoor worden we gecompenseerd via het gemeentefonds.
- € 15.000 voordeel
 - Minder uitgaven voor begeleiding re-integratie uitvoering door Veldhoven. Zie toelichting uitgaven onder 6.3.

6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO) (nadeel € 68.000)

- In de 2^e Turap hebben we het budget met € 100.000 opgehoogd. Tijdens de raadsinformatieavond van 2 december hebben we deze overschrijding nader toegelicht. Met de jaarrekening 2025 valt dit per saldo nadeliger uit waardoor we nu nog een nadeel melden van €68.000.

6.711 Huishoudelijke hulp (WMO) (nadeel € 161.000)

- Met de 2e turap 2025 was de inschatting dat we € 100.000 minder uitgaven huishoudelijke hulp hebben. Nu blijkt dat de kosten uiteindelijk € 61.000 hoger zijn. Dit komt omdat in de 2e helft van 2025 de kosten voor huishoudelijke hulp zijn gestegen ten opzichte van het eerste half jaar. Dit heeft te maken met de ingang van een nieuw contract waar hogere tarieven aan zijn verbonden. Daarnaast heeft er een herstelmaatregel plaatsgevonden voor de indicaties gelijkvloerse woningen.

6.712 Begeleiding (WMO) (voordeel € 141.000)

- In de 2e turap is op basis van de toenmalige financiële cijfers en de cijfers uit de monitor ervoor gekozen om €100.000 af te ramen. In de jaarrekening blijkt dat deze aframing te voorzichtig is gesteld waardoor we nu een voordeel melden van €141.000. Het aantal cliënten Begeleiding ZIN is licht gedaald. Het aantal indicaties is aanzienlijk gedaald. Een verklaring hiervoor is dat consulenten strakker zijn gaan indiceren. Niet altijd worden de maximale uren toegekend. Kortom, meer maatwerk in overeenstemming met de inwoner. Ook verwijzen zij vaker naar de Wet langdurige zorg, dan voorheen. Deze maatregelen komen voort uit de gedachtengang van de Taskforce 'zo licht als kan, zo zwaar als moet'.

6.713 Dagbesteding (WMO) (nadeel € 3.000)

- Diverse kleine verschillen.

6.751 t/m 6.763 en 6.821 t/m 6.822 Jeugdhulp incl. jeugdbescherming en jeugdreclassering (voordeel € 317.000)

- € 69.000 voordeel
 - Lagere kosten vanuit Jeugdzorg+, doordat er geen jeugdigen uit Waalre in Jeugdzorg+ geplaatst zijn geweest in 2025, daardoor alleen kosten voor beschikbaarheidsfinanciering.
- € 248.000 voordeel
 - De kosten van jeugdhulp blijven achter ten opzichte van de verwachting (7% overschrijding), deze daling is reeds ingezet in de eerste helft van 2025. De verklaring ligt deels in maatregelen vanuit de Taskforce Sociaal Domein voornamelijk gericht op een meer efficiëntere inzet van jeugdhulp.

6.791 PGB WMO (voordeel € 35.000)

- Dit voordeel zit volledig op het onderdeel begeleiding, Persoonsgebonden budget. Een verklaring hiervoor is dat consulenten strakker zijn gaan indiceren, zoals ook het geval is bij het taakveld 6.712. Het onderdeel huishoudelijke hulp is precies volgens de raming uitgevoerd.

6.792 PGB Jeugd (voordeel € 8.000)

- € 8.000 voordeel
 - Lagere kosten PGB (Persoons Gebonden Budget) gebaseerd op de prognose van de SVB (Sociale Verzekering Bank).

6.91 Coördinatie en beleid WMO (voordeel € 19.000)

- Bestaande uit lagere salariskosten, de toelichting m.b.t. de inhuur- en salariskosten op organisatieniveau is terug te vinden in programma 00 Bestuur en Ondersteuning.

6.92 Coördinatie en beleid Jeugd (voordeel € 9.000)

- € 2.000 voordeel
 - Bestaande uit lagere salariskosten, de toelichting m.b.t. de inhuur- en salariskosten op organisatieniveau is terug te vinden in programma 00 Bestuur en Ondersteuning.
- € 7.000 voordeel
 - Door een lagere afrekening van 10 voor de jeugd.

Toelichting verschillen baten:

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (nadeel € 56.000)

- € 14.000 voordeel
 - Dit voordeel is ontstaan door toerekening van de personele inzet aan het budget voor vluchtelingen.
- € 5.000 voordeel
 - Subsidie ontvangen voor het project ANWB Automaatje.
- € 65.000 nadeel
 - De definitieve beschikking wet inburgering is lager dan geraamd.
- € 10.000 nadeel
 - Specifieke uitkering (SPUK) onderwijsroute 2024 voldoet niet aan deze voorwaarden. Kosten onderwijsroute zijn in 2025 onder de wet inburgering verantwoord.

6.2 en 6.23 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen (voordeel € 12.000)

- Hogere doorbelasting salariskosten. De toelichting m.b.t. de inhuur- en salariskosten op organisatieniveau is terug te vinden in programma 00 Bestuur en Ondersteuning.

6.3 Inkomensregelingen (voordeel € 790.000)

- € 659.000 voordeel
 - Voor de opvang van Oekraïners hebben we in totaal € 659.000 ontvangen. De directe kosten staan onder bovenstaande toelichting lasten. De overige kosten die we hebben gemaakt zijn binnen andere taakvelden gevallen. In 2026 zal er een ander eindresultaat tussen inkomsten en uitgaven zichtbaar worden.
- € 32.000 voordeel
 - Door beter debiteurenbeheer zijn onterecht verstrekte uitkeringen teruggevorderd.
- € 22.000 voordeel
 - We hebben in 2025 nieuwe BBZ leningen verstrekt die in 2025 voor 100% worden vergoed. In de komende 5 jaar dienen we hiervan weer 75% terug te betalen aan het Rijk
- € 61.000 voordeel
 - Betreft aanpassing schuld aan het Ministerie over oude BBZ regeling voor 2020. Doordat het risicoprofiel van de verstrekte uitkeringen daalt door aflossingen door ondernemers, daalt ook de afdracht aan het Rijk.
- € 13.000 voordeel

- Voor hulp aan gedupeerden van de toeslagen problematiek worden we gecompenseerd voor onze inzet.
- € 3.000 voordeel
 - Diverse kleine verschillen

6.711 Huishoudelijke hulp (WMO) (nadeel € 2.000)

- Geen grote verschillen

BBV indicatoren Sociaal domein

Excel-tabel

Indicator	Omschrijving	Gemeente / referentie	2023	2024	2025	Ambitie
Banen per 1.000 inw 15-74jr	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar	Waalre	539,7	560	-	-
Banen per 1.000 inw 15-74jr	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	1026,3	1049,76	-	-
Banen per 1.000 inw 15-74jr	Het aantal banen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-74 jaar	Gemeenten < 25.000 inwoners	707,4	719,4	-	-
Jongeren met delict voor rechter	Het % jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter verscheen	Waalre	1%	-	-	-
Jongeren met delict voor rechter	Het % jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter verscheen	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	1%	-	-	-
Jongeren met delict voor rechter	Het % jongeren (12-21 jaar) dat met een delict voor de rechter verscheen	Gemeenten < 25.000 inwoners	1%	-	-	-
% kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuit-kering moet rondkomen	Waalre	3%	3%	-	-
% kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuit-kering moet rondkomen	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	2,80%	2,80%	-	-
% kinderen in uitkeringsgezin	Het percentage kinderen tot 18 jaar dat in een gezin leeft dat van een bijstandsuit-kering moet rondkomen	Gemeenten < 25.000 inwoners	3%	3%	-	-
Netto arbeids-participatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	Waalre	74,50%	74,2%	74,40%	75,2%
Netto arbeids-participatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	75,04%	75,2%	75,2%	-
Netto arbeids-participatie	Het percentage van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	Gemeenten < 25.000 inwoners	73,70%	73,80%	74%	-
% werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)	Waalre	-	1%	-	-
% werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	1,20%	1,20%	-	-

Indicator	Omschrijving	Gemeente / referentie	2023	2024	2025	Ambitie
% werkloze jongeren	Het percentage werkloze jongeren (16-22 jaar)	Gemeenten < 25.000 inwoners	1%	1%	-	-
Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering (18 jaar en ouder), per 10.000 inwoners	Waalre	146,2	133,4	134,1	164
Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering (18 jaar en ouder), per 10.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	164,46	163,7	133,1	-
Bijstandsuitkeringen	Het aantal personen met een bijstandsuitkering (18 jaar en ouder), per 10.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	142,1	143,1	144,7	-
Lopende reïntegratievoorzieningen	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	Waalre	93,9	94,3	-	94,3
Lopende reïntegratievoorzieningen	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	144,42	151,08	-	-
Lopende reïntegratievoorzieningen	Het aantal reïntegratievoorzieningen, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-64 jaar	Gemeenten < 25.000 inwoners	146,7	156,6	-	-
Jongeren met jeugdhulp tot 18 jaar	Het % jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	Waalre	14,6%	15,2%	-	13,40%
Jongeren met jeugdhulp tot 18 jaar	Het % jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	12,8%	13,4%	-	-
Jongeren met jeugdhulp tot 18 jaar	Het % jongeren tot 18 jaar met jeugdhulp t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	Gemeenten < 25.000 inwoners	12,9%	13,3%	-	-
Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdbescherming	Het % jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaat-regel t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	Waalre	0,6%	0,4%	-	0,40%
Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdbescherming	Het % jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaat-regel t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	0,5%	0,5%	-	-
Jongeren (tot 18 jaar) met jeugdbescherming	Het % jongeren tot 18 jaar met jeugdbeschermingsmaat-regel t.o.v. alle jongeren tot 18 jaar	Gemeenten < 25.000 inwoners	0,4%	0,9%	-	-
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaat-regel t.o.v. alle jongeren (12-23 jaar)	Waalre	-	-	-	-
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaat-regel t.o.v. alle jongeren (12-23 jaar)	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	0,3%	0,5%	-	-
Jongeren (t/m 23 jaar) met jeugdreclassering	Het percentage jongeren (12-23 jaar) met een jeugdreclasseringsmaat-regel t.o.v. alle jongeren (12-23 jaar)	Gemeenten < 25.000 inwoners	0,3%	0,4%	-	-
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Het aantal verstrekkingen specialistische ondersteuning in kader van Wmo v.a. 2018 per 10.000 inwoners	Waalre	660	660	590	642,5
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Het aantal verstrekkingen specialistische ondersteuning in kader van Wmo v.a. 2018 per 10.000 inwoners	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	627,5	642,5	607,5	-

Indicator	Omschrijving	Gemeente / referentie	2023	2024	2025	Ambitie
Wmo-cliënten met een maatwerkarrangement	Het aantal verstrekkingen specialistische ondersteuning in kader van Wmo v.a. 2018 per 10.000 inwoners	Gemeenten < 25.000 inwoners	653	669	623	-

Aanvullende indicatoren Sociaal domein

Excel-tabel

Indicator	Omschrijving	Gemeente / referentie	2023	2024	2025
% mantelzorgers	Percentage personen dat mantelzorg geeft. De mantelzorg moet daarbij al minimaal 3 maanden duren, of het moet gaan om minimaal 8 uur zorg per week.	Waalre	-	14,0%	-
% mantelzorgers	Percentage personen dat mantelzorg geeft. De mantelzorg moet daarbij al minimaal 3 maanden duren, of het moet gaan om minimaal 8 uur zorg per week.	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	-	12,4%	-
% mantelzorgers	Percentage personen dat mantelzorg geeft. De mantelzorg moet daarbij al minimaal 3 maanden duren, of het moet gaan om minimaal 8 uur zorg per week.	Gemeenten < 25.000 inwoners	-	15,8%	-
% mantelzorgers overbelast	Het percentage mantelzorgers van 18 jaar en ouder dat zich door het geven van mantelzorg 'tamelijk zwaar belast', 'zeer zwaar belast' of 'overbelast' voelt. Dit betreft het percentage binnen de groep mantelzorgers.	Waalre	-	17,4%	-
% mantelzorgers overbelast	Het percentage mantelzorgers van 18 jaar en ouder dat zich door het geven van mantelzorg 'tamelijk zwaar belast', 'zeer zwaar belast' of 'overbelast' voelt. Dit betreft het percentage binnen de groep mantelzorgers.	Amigo gemeenten (5 gemeenten)	-	17,4%	-
% mantelzorgers overbelast	Het percentage mantelzorgers van 18 jaar en ouder dat zich door het geven van mantelzorg 'tamelijk zwaar belast', 'zeer zwaar belast' of 'overbelast' voelt. Dit betreft het percentage binnen de groep mantelzorgers.	Gemeenten < 25.000 inwoners	-	21,2%	-

